श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – आचार्यः-२ (SEM-4)	**प्रश्नपत्रम् – २**	गुणाः - ७०
विषयः – वास्तुशास्त्रम्	CC-5.4.10	समयः - ३ तः ६
दिनाङ्कः – १८/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – प्रासादमण्डलम्. बृहत्संहिता	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	**अधोलिखितश्लोकेषु कयोश्चिद् एकस्योपरि ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत ।**	०४
	(१) कन्यादित्रि-त्रिगे सूर्ये द्वारं पूर्वादिषु त्यजेत् । सृष्ट्या वासमुखं तत्र स्वामिनो हानि कृद्येतः ॥ (२) रस-सप्त-गुणा ख्याता जिने पर्याय संस्थिता । द्वारकायां च कर्त्तव्या तथैव पुरुषत्रये ॥	
प्रश्नः -२	**अधोलिखितयोः केषाञ्चित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु ।**	१२
	(१) प्रासादमानभेदन जगतमानभेदः विवेचयत । (२) भिट्टादिनिर्माणोपदेशः ।	
प्रश्नः -३	**केषाञ्चित् चतुर्णाम्अतिलघूत्तरं लिखतु ।**	०४
	(१) प्रासादस्य प्रदक्षिणा कति ? (२) सर्वाङ्गतिलकप्रासादः किम् ? (३) श्रीनन्दप्रासादः किम् ? (४) रत्नशीर्षप्रासादः किम् ? (५) "प्रासादमण्डलम्" ग्रन्थकर्ता कः ? (६) शिवालये द्वारः भवति न वा ?	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः - ४	**अधोलिखितयोः कयोश्चित् एकस्योपरि ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत ।**	०४
	(१) द्वारव्यासत्रिभागेन मध्ये मन्दारको भवेत् । वृतं मन्दारकं कुर्यात् मृणालं पद्म संयुतम् ॥ (२) प्रथमा पत्रशाखां च गन्धर्वा रूपशाखिकां । चतुर्थी स्तम्भशाखा च रूपशाखा च पञ्चमी ॥	
प्रश्नः -५	**अधोलिखितयोः एकस्य कस्यचित् उपरि निबन्धं लिखत ।**	०८
	(१) बलालकविचारः । (२) त्रिद्वारविषये विशेषः ।	
प्रश्नः -६	**अधोलिखितेषु त्रयः उत्तरं लिखतु ।**	०३
	(१) "प्रासादमण्डनम्" ग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति ? (२) व्याख्यां कुरु – "जगति"	

	(३) शिवलिङ्गस्य स्नानाभिषेकानन्तरं जलं कुत्र पतति ? (४) केषां दृष्टिवेधः शून्यं भवति ? (५) व्याख्यां कुरु – कामदं पीठ ।	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -७	**एकस्योपरि सान्वयं व्याख्यां कार्या ।**	०४
	(१) श्रृङ्गद्वयं चोपरथे तिलकं कारयेत्सुधिः । त्रैलोक्यविजयो भद्रं शृङ्गेण क्षितिवल्लभः ॥ (२) भद्रं तु सर्वदेवानां नव नाभिस्तथा त्रयम् । लिङ्गोद्भवं शिवस्यापि लतालिङ्गोद्भवं तथा ॥	
प्रश्नः -८	**अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि विवर्णनं कुरु ।**	१२
	(१) पञ्चकुण्डीचक्रं विवेचयत । (२) एकाशीतिपदचक्रं दर्शयत ।	
प्रश्नः -९	**केषाञ्चित् चतुर्णाम्अतिलघूत्तरं लिखतु ।**	०४
	(१) सभलीकरणं किम् ? (२) रन्तन्यास कुत्र कर्त्तव्यः ? (३) चतुषष्टिवास्तुपदमण्डल कुत्र प्रयुज्यते ? (४) दिक्पालाः कति ? (५) त्रिलक्षहोमे कुण्डमानं किम् ?	
	चतुर्थान्वितिः - ४	
प्रश्नः -१०	**एकस्योपरि सान्वयं व्याख्यां कुरु ।**	०४
	(१) एकनिभा यत्र मही तृणतरुवल्मीकगुल्मपरिहीना । तस्यां यत्र विकारो भवति धरित्र्यां जलं तत्र ॥ (२) वासगृहाणि च विन्द्याद्विप्रादीनामुदग्दिगाद्यानि । विशतां च यथा भवनं भवन्ति तान्येव दक्षिणतः ॥	
प्रश्नः -११	**एकस्योपरि निबन्धं लिखतु ।**	०८
	(१) दकार्गलविचारः विशदं विवेचयत । (२) प्रासादलक्षणाध्यायस्य विवेचना कुरु ।	
प्रश्नः -१२	**अधोलिखितयोः कस्यचित् त्रयाणाम् उत्तरं लिखतु ।**	०३
	(१) बेरस्य अपरं संज्ञा किम् ? (२) प्रासादस्य भेदाः कति सन्ति ? (३) ध्वजः कुत्र स्थापनीयम् ? (४) शिवालये वृषभस्थानं लिखतु । (५) गणेशस्थापनं कस्मिन् दिशि करणीयम् ?	

***